

„rossz”, és talán rá fognak ordítani és meg fogják verni. Ha pedig vidám és csintalan, akkor talán azt hallja: „Maradj csöndben! Úgy látszik, túl jó dolgod van!”, és amikor azt szeretné, hogy fölvegyék, megvigasztalják és megértsék, akkor nincs ott senki. A gyerek így megtanulja: az érzelmek veszélyesek, és el fogja felejteni, hogy legyenek érzelmei. Ez egy egész nemzedéket, egy egész országot is érinthet. És ha még társul hozzá, hogy „Ne gondolkodj – főképpen önállóan ne!”, akkor ez elvezethet az embertelenség afféle szolgálai követéséhez, amit a nemzetiszocializmusban éltünk át, ma pedig más diktatórikus rendszerekben tapasztalunk.

TÖBBÉ NEM ELHINNI MINDENT, amit gondolunk – ez az első lépés ahhoz, hogy megtörjük a magunké-vá tett minták igézetét. Lépünk ki az áldozati viselkedésből, és fedezük fel saját erőnket, amellyel képesek vagyunk újraalakítani az életünket! Ez nem mindig megy szakszerű támogatás nélkül, de meggyőződés, hogy maga az élet is nagy terapeuta.

Végezetül bibliodramás munkából szeretnék egy kis történetet elmesélni. A bibliodramában játékos, és gyakran nagyon személyes módon bibliai történeteket jelenítünk meg azáltal, hogy követjük a szövegek alapmozgásait vagy belebújunk a cselekvő személyek és erők szerepébe. Az egyik hétvégén a Jézus-hagyománynak azzal az ismert történetével foglalkoztunk, amely elmeséli, hogy gyerekeket akartak Jézushoz vinni, de tanítványai megpróbálták ezt megakadályozni. Jézus azonban azt mondta: „Engedjétek hozzám jönni a gyerekeket!” Majd azt olvassuk, hogy karjába vette, és megáldotta őket.

Előzetesen megkértem a szeminárium résztvevőit, hogy hozzák magukkal egyik kisgyermekkorú fényképüket. Most együtt ülünk a fényképek körül, nézegetjük őket, és találgatjuk, hogy ki kicsoda. Valamennyien kapcsolatba kerülnek azzal a gyerekekkel, aki egykor ők voltak. A következő napon meditációs gyakorlatot ajánlok nekik. Valamennyien a földön fekszenek, egy takarón. Arra ösztönzöm őket, hogy teremtsenek kapcsolatot „belső bölcsességükkel”, ezt a kérdést téve fel: „Melyik gyereket szeretnéd Jézushoz vinni? Milyen korú, mire van szüksége?” Az egyik nő – akiről tudom, hogy súlyos depressziós időszak van mögötte – igen megható dolgot elmond, és így meséli el: „Először nem vagyok képes semmilyen gyereket látni. Aztán hirtelen kicsi embrióként látom magamat az anyaméhben. És ekkor meglepő dolog történik: Jézus jelenik meg, odamegy az anyámhoz, és bátorítja őt. Aztán hozzám jött, a kis embrióra tette a kezét, és sok-sok aranyszínű fényt áradt a kezéből...” A hölgy később elmeséli, mindig azt gondolta, hogy anyja nem akarta őt, mivel túl volt terhelve. A belső képek megnyitották számára az ajtót ahhoz, hogy életét többé ne tegye függővé régi hittételektől és elképzelésektől – és anyját se vádolja többé. Ma ismét ajándékként fogadja el az életét. És tudja, hogy egy nagyobb erő védelme alatt áll.

Hannelore Morgenroth

Forrás: Publik-Forum Extra, 2015. november

Az apák szerepe a vallási nevelésben

A pszichológia ma ismét egyre inkább fölfedezi, hogy az ember két nemből áll, és hogy ennek van is értelme. A férfiak és a nők igen jól összeillenek, és nagyszerűen kiegészítik egymást, ha tiszteletteljesen bánnak egymással, és megbecsülik egymás képességeit. Manapság azonban gyakran a nő képességeit emelik ki, a férfin pedig sokszor jót mulatnak.

Ezzel az apaság is rossz hírbe keveredett, és sok fiatal férfi, akinek gyerekei vannak, már egyáltalán nem meri ténylegesen elfoglalni az apa pozícióját. Ennek végezetes következményei vannak.

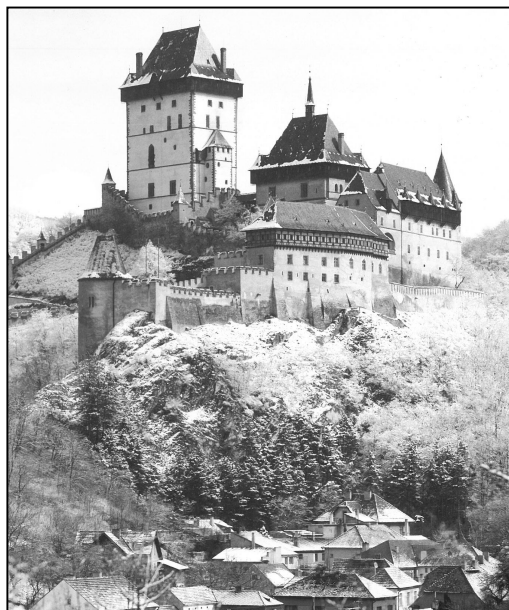
Ez a fejlemény már kb. ötven éve megmutatkozik. A pszichoanalitikus Alexander Mitscherlich már 1963-ban „az apátlan társadalom felé vezető úton” látta a világot. Ebben látta a mindenütt jelen lévő konformizmus okát. Szerinte az apa oly mértékben elveszítette tekintélyét, hogy fiai számára már nem lehet tekintélyi alak, lányai számára pedig támasz. Úgy vélte, az apa már nem mozdítja elő a szellemi képességek kibontakozását, és a folyama-

tos munka készségét sem. Az „apátlanítást” ismerte föl a hiányos szocializációs és nevelési folyamatban, valamint a családon belüli meggyengült hatalmi pozícióban, s „az auctoritas [lat. példakép, mintakép] kiüresedését” és „a családon belüli potestas [lat. hatalom] csökkenését” figyelte meg.

Egészen hasonlóan vélekedik Matthias Stiehler férfifkutató: 2013-ban a jóléti társadalom központi ismertetőjegyeként írta le az „apátlan apát”. Hangsúlyozza, hogy az apaiságot ma szabályosan tabuizálják, s ezáltal veszendőbe mentek olyan értékek, mint az elvhűség, a korlátozás, a partneri kapcsolat képessége, a becsületesség és a felelősségvállalás. Ezeket az apai értékeket minden erőltetés nélkül meg lehet feleltetni a férfiasság három dimenziójának és a pszichoanalitikai archetípóknak (ld. lejjebb). Stiehler a mellett száll síkra,

hogy újból kifejlesszük az apaiságot mint az anyaiság kiegészítő párját: „Manapság szinte kizárólag az anyai feladatokat átvételében látják az apák szerepét, azok pedig mindezekelőtt a gyerekek ellátásában és ápolásában állnak.”

Ezáltal gyorsan versenyhelyezet

alakul ki a gyerekek rokonszenvének elnyerésére irányulóan. Ha a kívánatos aktív apaságon az anya pótlását, ill. tehermentesítését értik (olykor még „az apával mint játszótársal” gazdagítva), akkor a szülői cselekvés egyoldalúsága alakul ki, s ez annak hiányához vezet, amit hagyományosan „apaiságon” értünk: vezetés, korlátozás, strukturálás, támasz. A gyerekeknek szükségük van az erős apára, aki jóindulatú hatalommal óv és erősít, de szorongásmentesen, önzetlenül rendre is utasít. Ma egyre inkább egyenjogú családtagnak tekintik a gyereket, akik részt vehetnek a döntésekben, és akikkel inkább megvitatják a dolgokat, semmint világos és egyértelmű mintákat adnának nekik. Ez azonban a valóságban túlterheli a gyerekeket.

Sok mai férfi nem volt képes kiművelt apaiság kifejlesztésére, jóindulatú erősséggel (a férfiasság első dimenziója), érzelmi stabilitással (második dimenzió) és tárgyilagos, hűvös fejjel (harmadik dimenzió). Mert sok modern férfi nem apa, hanem legjobb esetben is csak haverja a gyerekeinek; gyermekeikkel szemben nem képesek kibontakoztatni férfiúi képességeiket.

Sok férfi felettes enjét annak idején tilalmakkal töltötte meg az anyja. A tilalom tárgya éppenséggel az erős, szisztematikus és érzelmileg stabil apaiság – összekapcsolva azzal a rettenetes félelemmel, hogy túlságosan kevés empátiával drogfüggőséget vált ki a gyerekeiből. De ez a szerep nem tesz jót neki, túlterheli.

Radásul eltolódik az egész családi rendszer: X. asszonynak át kell vennie az apai feladatokat, bátorítani kell a fiúkat, fel kell szabadítani őket az anyát szorongva-megóvó apai átkarolástól, és lehetővé kell tennie számukra az elindulást új partok felé. *Erich Fromm a feltételenségben* határozta meg az anyai szeretet alapelvét, a védettség, a bizalom és a biztonság tulajdonságával ötvöződvé.

Pontosan ezt éli X. úr. Az apai szeretet alapelve viszont Fromm szerint a *feltételekhez kötés*. Ezt most X. asszonynak kell átvállalnia. *Fromm* szerint az apának az a feladata, hogy „*tanítsa és vezesse a gyereket, hogy az megbirkózzék azokkal a problémákkal, amelyekkel a társadalom szembesíti*”.

A vallás nem csupán érzelmi ügy, ami többségében a nők adott-

sága, hanem rendszeresség és logika kérdése is, ami inkább a férfiak érdekeltsége. Ez okból a gyereknek az (anya) érzelmi istenkapcsolat(a) mellett szüksége van az apa racionális megközelítésére is, hogy ki tudja bontakoztatni hitéletét.

Egy érdekes tanulmány kimutatta, hogy ha mindkét szülő gyakorló vallásos, akkor a gyerekek 90%-a eljut a hitre. Ha csak az anya vallásos, akkor csak 30%-uk. Ha azonban az apának van istenkapcsolata, akkor legalább 70%-uk az apja hitét veszi át.

Az apaiság elvesztésének teljesen természetesen hitvesztés a következménye. Ez nem jelenti a nő lekicsinylését, hanem csak annak hangsúlyozását, hogy különbözők a feladataik. Az apai erősség, stabilitás és tárgyilagosság képes különösen hihetővé tenni és érezhetően közel hozni Istent. Az apa pótolhatatlan.

Raphael M. Bonelli

Forrás: Betendes Gottes Volk, 2018/2

A szerző pszichiáter, neurológus, pszichoterapeuta.

Gyermekeink mentális állapota

A mostani kor otthonaiban van jelen ez a csendes, de annál szomorúbb tragédia, amely a szemünk láttára ragadja el a nekünk legkedvesebbet: a gyermekeinket. *Gyermekeink ugyanis szörnyű mentális állapotban vannak!*

A legutóbbi 15 év statisztikájából egyértelműen kiviláglik, hogy a gyermekek pszichológiai rendellenességei egészen elképesztő mértéket öltenek:

- minden ötödik gyerek mentális rendellenességben szenved,
- a figyelemhiányos rendellenes-

ségek száma 43%-kal nőtt,

- a serdülőkori depressziós betegségek száma 37%-kal nőtt,

- a 10-14 évesek gyermekek körében az öngyilkossági arány 200%-kal nőtt.

Mit tehetünk, hogy szembenézzünk az igazsággal?

- Rossz válasz, hogy javítsuk a diagnosztikai lehetőségeket.

- Rossz válasz, hogy hát így születtek.

- Szintén rossz válasz, hogy az iskolarendszer a hibás.

Igen, az a valóság – bár fáj ezt

saját magunknak is bevallani –, hogy mi, egyedül MI szülők vagyunk a hibásak, nekünk kell segítenünk a gyermekeinknek.

De miben is áll ez a probléma? A modern kor gyermekei nem élik meg az egészséges gyermekkor élményét, amihez hozzátartozik például:

1. érzelmileg elérhető, megközelíthető szülők,
2. egyértelműen meghatározott határok és erkölcsi minta,
3. felelősség,
4. kiegyensúlyozott étrend, va-

ELŐFIZETÉS

Tisztelettel kérjük Olvasóinkat, hogy legkésőbb **2019. január 31-ig** újítsák meg előfizetésüket. A lap ára most nem változik, 300,- Ft marad, az éves előfizetés **1800,- Ft** lesz, illetve annak, aki postán kéri, a *postaköltséggel együtt 3000,- Ft*.

A befizetés lehetőség szerint **banki átutalással** a lapot terjesztő KISZE Bt. számlájára (számlaszám: 10918001-00000057-09540006), vagy az Unicredit Bank bármely fiókjában a fenti számlára történő **pénztári befizetéssel** történjék. Rózsaszín **belföldi postautalvánnyal** is lehet, ekkor a **KISZE Bt.** a címzett, és a **bankszámlaszámot** kell feltüntetni. Ez esetben kérjük olvashatóan ráírni az előfizető nevét, címét, és a közleményben azt, hogy „Érted vagyok”-előfizetés. – A terjesztéssel kapcsolatos bármilyen ügyben Gromon András főszerkesztőtől lehet tájékoztatást kérni.